

P6_TA(2008)0514

Demokrātija, cilvēktiesības un jaunais ES un Vjetnamas partnerības un sadarbības nolīgums

Eiropas Parlamenta 2008. gada 22. oktobra rezolūcija par demokrātiju, cilvēktiesībām un jauno ES un Vjetnamas partnerības un sadarbības nolīgumu

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Vjetnamu,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības un Vjetnamas Sociālistiskās Republikas 1995. gada sadarbības nolīgumu,
 - ņemot vērā Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām, ko Vjetnama ratificēja 1982. gadā,
 - ņemot vērā Reglamenta 108. panta 5. punktu,
- A. tā kā 2008. gada 20. un 21. oktobrī Hanojā notiek ES un Vjetnamas sarunu otrā kārtā;
- B. tā kā 2008. gada 25. augustā Eiropas Parlamenta Cilvēktiesību apakškomitejā notika uzklauššana par Vjetnamu, Laosu un Kambodžu;
- C. tā kā nākamā ES trijotnes un Vjetnamas sanāksme cilvēktiesību dialoga ietvaros ir paredzēta 2008. gada decembrī;
- D. tā kā Eiropas Kopienas un Vjetnamas Sociālistiskās Republikas sadarbības nolīguma 1. pantā ir teikts, ka „līgumslēdzēju pušu sadarbības un šā nolīguma pamats un būtiska sastāvdaļa ir cilvēktiesību un demokrātijas principu ievērošana”;
- E. tā kā Vjetnamā pulcēšanās brīvība ir stingri ierobežota, jo 2008. gada septembrī Vjetnamas valdība pret miermīlīgiem katoļu protestētājiem, kuri piedalījās lūgšanu akcijā Hanojā, prasot atdot Vjetnamas valdības konfiscētos baznīcas īpašumus, vērsa bargākos pasākumus pēdējo desmitgažu laikā;
- F. tā kā Vjetnamā preses brīvība ir stingri ierobežota, jo 2008. gadā vairākus Vjetnamas žurnālistus arestēja vai sodīja par ziņošanu par amatpersonu korupciju un 2008. gada 19. septembrī policija arestēja un piekāva ziņu aģentūras „Associated Press” Hanojas biroja vadītāju *Ben Stocking* par to, ka viņš gatavoja reportāžu par Vjetnamas katoļu miermīlīgo mītiņu Hanojā;
- G. tā kā ziemeļu un centrālajās kalnienēs dzīvojošās mazākumtautības joprojām izjūt diskrimināciju, notiek to zemes konfiskācija un reliģiskās pārliecības un kultūras brīvības pārkāpumi; tā kā nevalstiskajām organizācijām, ne ārvalstu žurnālistiem, it īpaši tiem, kurus no Kambodžas repatriēja piespiedu kārtā, nav ļauts nokļūt centrālajās kalnienēs, lai novērtētu kalnu reģionos mītošo iedzīvotāju patieso stāvokli; tā kā kopš 2001. gada vairāk nekā 300 kalnu iedzīvotājiem ir piespriests cietumsods par līdzdalību miermīlīgos

politiskos vai reliģiskos pasākumos;

- H. tā kā Vjetnamas Apvienotās budistu baznīcas augstākais patriarhs un 2006. gada Rafto balvas ieguvējs cilvēktiesību aizsardzības jomā *Thích Quảng Đức* (79 g. v.) kopš 1982. gada ir bijis vairākkārt ieslodzīts cietumā un joprojām atrodas stingrā mājās arestā, lai gan starptautiskā sabiedrība pastāvīgi un atkārtoti ir aicinājusi viņu atbrīvot;
 - I. tā kā Vjetnamas valdība joprojām neatzīst Vjetnamas Apvienoto budistu baznīcu, kas ir lielākā budistu organizācija Vjetnamā;
 - J. tā kā Vjetnama ir pieņēmusi tiesību aktus, ar kuriem nosaka ierobežojumus interneta piekļuvei, filtrējot un kontrolējot saturu, un ir arestējusi vairākus kiberdisidentus par interneta lietošanu nolūkā darīt zināmus savus uzskatus par cilvēktiesībām un demokrātiju vai par piedalīšanos tiešsaistes diskusijās par demokrātiju; tā kā 2008. gada 10. septembrī interneta publikāciju autoram un demokrātijas aizstāvim *Nguyen Hoang Hai*, kura pseidonīms ir *Diêu Cày*, piesprieda cietumsodu;
 - K. tā kā khmeru mazākumtautības (*Khmer Krom*) pārstāvji Vjetnamas dienviddaļā ir cietuši no vajāšanas reliģiskās pārliecības dēļ un ir notikusi viņu zemes konfiskācija; tā kā Vjetnamas iestādes no amata pienākumu pildīšanas ir atcēlušas aptuveni 20 khmeru budistu mūkus par to, ka viņi 2007. gada februārī piedalījās miermīlīgā protesta akcijā, prasot lielāku reliģisko brīvību, un pieciem no šiem mūkiem piesprieda cietumsodu; tā kā pēc khmeru mūka *Tim Sakhorn* atbrīvošanas no cietuma 2008. gada jūnijā Vjetnamas iestādes viņam ir noteikušas mājās arestu; tā kā iestādes ir izmantojušas pārmērīgu spēku pret khmeru lauksaimniekiem, kuri iesniedza lūgumrakstu, aicinot atrisināt konfliktus par zemi,
1. uzsver, ka ES un Vjetnamas dialogam par cilvēktiesībām ir jāizraisa jūtami uzlabojumi Vjetnamā; aicina Padomi un Komisiju atkārtoti izvērtēt sadarbības politiku ar Vjetnamu, ņemot vērā 1995. gada sadarbības nolīguma 1. pantu, kurā par šīs sadarbības pamatu ir noteikta cilvēktiesību un demokrātijas principu ievērošana;
 2. aicina Komisiju noteikt skaidrus kritērijus pašreizējo attīstības projektu novērtēšanai Vjetnamā, lai nodrošinātu šo projektu atbilstību cilvēktiesību un demokrātijas klauzulai, kas ietverta iepriekšminētajā nolīgumā;
 3. aicina Komisiju un Padomi izmantot pašreizējās sarunas par jaunu partnerības un sadarbības nolīgumu starp ES un Vjetnamu, kurā būs iekļauta skaidra cilvēktiesību un demokrātijas klauzula un šīs klauzulas īstenošanas mehānisms, lai pārliecinātu Vjetnamu, ka pirms nolīguma pabeigšanas jāizbeidz sistemātiskie demokrātijas un cilvēktiesību pārkāpumi, un it īpaši pieprasīt, lai Vjetnamas valdība:
 - aktīvi sadarbojas ar ANO cilvēktiesību aizsardzības mehānismiem, jo Vjetnama ir ANO Drošības padomes locekle, un uzaicina īpašo referentu reliģijas un ticības brīvības jautājumos (kurš pēdējo reizi Vjetnamu apmeklēja 1998. gadā) un darba grupu patvaļīgas aizturēšanas jautājumos (kura pēdējo reizi Vjetnamu apmeklēja 1994. gadā) ierasties Vjetnamā, un nodrošina ANO amatpersonām un īpašajiem referentiem neierobežotu piekļuvei visiem reģioniem, tostarp centrālajām un ziemeļu kalnienēm, kur viņi netraucēti varētu tikties ar personām, kuras ir ieslodzītas cietumā vai aizturētas politiskās vai reliģiskās pārliecības dēļ, kā arī ar kalnu reģionu iedzīvotājiem, kurus pēc patvēruma meklēšanas Kambodžā nogādāja atpakaļ Vjetnamā;

- nekavējoties atbrīvo visas personas, kuras ieslodzītas cietumā vai aizturētas par politisko uzskatu vai reliģiskās pārliecības miermīlīgu paušanu, tostarp vairāk nekā 300 kalnu reģionos dzīvojošo kristiešu, kā arī khmeru budistu mūkus, demokrātijas aizstāvjus, lūgumrakstu par zemes īpašumtiesībām iesniedzējus, kiberdisidentus, arodbiedrību vadītājus, katoļu draudžu locekļus, *Hòa Hảo* budistus un *Cao Đài* reliģijas sekotājus;
 - nekavējoties no mājas aresta pilnībā atbrīvo *Thích Quảng Độ* un *Tim Sakhorn*;
 - ļauj neatkarīgām reliģiskām organizācijām brīvi veikt reliģiskas darbības bez valdības iejaukšanās un ļauj šīm reliģiskajām organizācijām brīvi, pēc savas izvēles reģistrēties valdības iestādēs; atdotu Vjetnamas valdības konfiscētos baznīcu īpašumus un lūgšanu namus (pagodas) un atjaunotu Vjetnamas Apvienotās budistu baznīcas juridisko statusu;
 - anulē Vjetnamas tiesību aktu noteikumus, ar kuriem, pamatojoties uz neprecīzu jēdziena “pret valsts drošību vērsti noziegumi” definējumu, disidentismu un dažas reliģiskas darbības nosaka par krimināli sodāmām, un nodrošina, lai šos tiesību aktus nebūtu iespējams piemērot pret personām, kuras īsteno savas pamattiesības, proti, vārda brīvību, pulcēšanās brīvību, biedrošanās brīvību un reliģisko pārliecību;
 - izbeigtu cenzūru un kontroli, ko Vjetnamas valdība vērš pret vietējiem plašsaziņas līdzekļiem, tostarp internetu un elektronisko saziņu, un ļautu publicēt neatkarīgus, privātīpašnieku vadītus laikrakstus un žurnālus;
4. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, ASEAN dalībvalstu valdībām, ANO ģenerālsekretāram, ANO augstajam cilvēktiesību komisāram un Vjetnamas valdībai un parlamentam.